

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut; tammikuun 29 p:nä *Sairauksien karma*, helmikuun 5 p:nä *Karmalliset sairaudet ja niiden parantaminen*, 12 p:nä *Parantumisen edellytykset* ja 19 p:nä *Vieläkin parantumisen edellytyksistä*.

Turun Ruusu-Rististä kirjoitetaan meille: „Sitten Aino Ristonmaan lähdettyä on lehtemme varmaan kaivannut tietoa täältä Turusta. Ei ole Ruusu-Risti-ryhmä täällä kuollut, – allekirjoittanut on ainoastaan laiminlyönyt tehtävänsä ryhmän edustajana. Koetan voittaa heikkouteni. Innostuneita sieluja pienessä ryhmässämme on monta ja kolmiommekin on taas 7-lukuinen. Ulkonainen R.-R.-työ ryhmässämme oli rajoittunut siihen, että vanhan tavan mukaan luemme kerran viikossa Johtajan esitelmää. Iloitsemme marianpäiväjuhlasta jo lasten tavoin etukäteen ja toivomme ja uskomme saavamme, koko vanhan Turun liikkeelle Johtajan tänne tullessa. Veli Hannula kävi taas joulun jälkeen täällä, ollen mukana looshikokouksessa. M.S.“

Eräs Ruusu-Ristin ystävä maaseudulla kirjoittaa meille: „Olisikohan mitään mahdollisuutta saada Pekka Ervastin hiljan siellä Helsingissä pitämä esitelmä „Karmalliset sairaudet ja niiden parantaminen“, joko painettuna tai muuten? Koettakaa saada se heti painetuksi ja kauppaan. Se varmasti menisi kaupaksi. Minäkin ostaisin useampia. Jään odottamaan vastausta“. Tällöinen tiedustelu osoittaa mitä ilahduttavinta harrastusta ja täyttäisimme mielellämme kysyjän pyynnön, jos se kävisi päinsä. Hänen mainitsemansa esitelmä ei sinään sovi painettavaksi, koska se on osa sarjasta, joka vasta on loppumaisillaan. P. E:n tapana on ollut jo kauan aikaa puhua sarjoissa, jotka vain ehjinä voidaan julkaista. Mutta mahdotonta ei ole, että kyseessä oleva sarja, joka alkoi nimenomaan sairauskysymyksestä tammikuun 22 p:nä ja yhä jatkui helmikuun aikana, voisi ilmestyä kirjana tämän vuoden kuluessa.

Kuikka Koposta muistellaan. „Itä-Savossa“ kirjoittaa nimimerkki Minor m.m. seuraavasti: Keski-Savon ja etupäässä Rantasalmen kihlakunnan alueella eli ja vaikutti aikoinaan merkillinen savolainen silmänkääntäjä, jota sanottiin Kuikka Koposeksi. Hänestä kerrotaan toinen toistaan kummallisempia juttuja. Hän teki temppujaan, jotka saivat katsojat ihmettelemään ja uskomaan, että hän todellakin oli suuri noita ja

silmänkääntäjä. Hän oli samalla taitava, omaperäinen kansanlääkäri ja tietäjä (esi-isiltä peritty taito?).

Vielä tänäkin päivänä ihmetellen muistelevat vanhat, ettei sellaista tempupujentekijää enää löydy, vaikka kyllä ovat nähneet jos jonkinmoisia komeljanttareita markkinoilla, sirkuksissa ynnä muualla, mutta joiden konstit ovat olleet lasten leikkiä Kuikka Koposen temppuihin verrattuna. Mistä hän oli tämän taidon saanut, sitä hän ei ollut kenellekään sanonut. Hän ei myöskään ilmaissut mistään hinnasta miten niitä tehdään, vaikka monikin lupasi kymmeniä markkoja päästäkseen näiden tempujen perille. Se vain tiedetään, että hän oli nuorena ulkomailla paljon matkustellut erään herran kanssa. Italiassa ja Unkarissa mustalaiset olivat hänelle nämä temput neuvoneet palkinnoksi, kun hän oli pelastanut erään mustalaispojan hukkumasta. Palatessaan ulkomailta joutui Kuikka Pietariin. Kun hänellä ei ollut passia, joutui hän tekemisiin poliisin kanssa. Kun hän saapui Newskin sillalle, tahtoivat poliisit ottaa hänet siinä kiinni ja panna „ruutu selässä“ tulemaan omaan maahansa. Vaan siitä ei tullutkaan mitään. Kuikka huomasi sillan päässä maassa olevan tukkipuun pitkänään, joten hän käänsi poliisien silmät ja oli menevinään puun sisään. Poliisit jäivät odottamaan koska Kuikka puun sisästä pois tulee, vaan turhaa oli odotus, sillä Kuikka meni menojaan puun vieritse polvillaan. Ja niin pääsi hän poliisilta livahtamaan. Pikkupoikana 6-7 vuotiaana (olen nyt 57 v.) jouduin omin silmin näkemään Kuikka Koposen ihmeellisen tempun. Eräänä pakkaspäivänä olin toisten kanssa mäenlaskussa Sulkavan Kuhakoskella. Pakkasen ajamina menimme myllytuvalle lämmittelemään. Sinne tuli tuntematon mies, jota sittemmin kuulin sanottavan Kuikka Koposeksi. Hän meni lieden luo lämmittelemään, otti hiilloksesta tulisen hiilen ja kehui meille poikasille, ettei se lainkaan polta. Samalla hän rupesi hiileen puhaltamaan. Ihmeeksemme hiili muuttui pääskyeksi ja lenteli ympäri tupaa lentäen lopuksi Kuikan hartioille. Siitä Koponen otti sen käsiinsä ja puhalteli siihen taas. Nyt tapahtui toinen ihme. Pääskynen muuttui jälleen hiileksi.

(Ruusu-Risti 1933 Helmikuu N:o 2, s. 69-70)